

e-com.Ud'A

Número 25

31 de gener de 2007

Consell editorial

- Univers Bertrana
- Manel Cayetano
- Aleix Dorca
- Sara Esqué
- Miquel Nicolau
- Josefina Porras

Contacte: butlleti@uda.ad

**Els diners són millor
que la pobresa, enca-
ra que només sigui per
raons econòmiques.**

Woody Allen

Extraradi

Mirades, visions

La societat actual ha fet del desplaçament de persones una pràctica gairebé habitual. Aquest significa un canvi en la percepció del desplaçament.

Des de final del segle XVIII i fins el segle XX els conceptes d'excursió i viatge tenen un significat específic.

L'excursió significa recórrer una certa distància i extensió durant un temps per plaer i estudi. El viatge és el desplaçament a un lloc, generalment distant, per a transportar quelcom o complir un encàrrec.

Tradicionalment s'afirma que les Valls d'Andorra resten al marge, o resten aïllades, dels veïns. Que fins a la construcció de les carreteres són desconegudes.

Caldria, doncs, preguntar-se l'origen de la demanda andorrana de carreteres vers l'exterior?, o l'aïllament no era tal?

Si llegim o mirem papers antics la situació no és diàfana. Hi ha persones que durant els segles XVIII, XIX i XX visitaven Andorra. Potser Andorra no és l'objectiu principal de l'excursió o del

viatge. Potser és una marrada del mateix. Però certament alguns hi passaven.

L'excursionista deixa algun rastre: escriu i descriu.

Una descripció de l'any 1909, no faltada d'ironia, es publica a la revista humorística Papitu. N'és autor J. Pijoan. L'autor escriu *La primera vegada que vaig anar*, que dóna a entendre que tornarà, tenia un coneixement adquirit...?

Del text extraiem, tot invitant el lector a fer la mateixa excursió a l'actualitat.

La primera vegada que vaig anar a la feliç república d'Andorra, vaig pendre'l ràpit internacional que surt de la Seu allí a les tres de la tarda. Aquest esprés, l'horari del qual no trobarèu en cap de les guies europees, (y això demostra que les guies europees no son la perfecció qu'alguns suposen!) arrenca del hostel de cal Andria... quan tothom ha acabat de dinar.

El convoi está format de dos matxos pel fato, y un ase pels viatjers. An aquell ase s'hi ha vist cama-ci cama-lla, tots els andorrans y andorranes, y quan no hi ha passatjers el munta el bailet que

Editorial

Els hiverns que la majoria de nosaltres hem viscut, de ben segur, que no s'acosten gaire al que estem vivint actualment. El paisatge esperat en aquesta època de l'any hauria d'estar pintat de blanc i, pels carrers, hauria de ser habitual veure gent amb abrics gruixuts, bufanda i guants. Però aquest hivern s'escapa de la "normalitat".

Finalment, han caigut aquelles quatre volves de neu tan esperades, com petites plomes que llisquen tranquil·lament, sense pressa, sense pesar. Tot i així, hem de ser conscients que l'aigua és un bé molt preuat i, encara més, en èpoques de sequera. Si a la muntanya no hi neva, la gent no esquia, però tampoc no hi haurà reserva d'aigua per als propers mesos.

Un dels bons propòsits per aquest any que hem acabat de tastar i els pròxims, seria reflexionar sobre l'ús que fem de l'aigua: sobre els límits de la població al nostre país, sobre l'ús de l'aigua per a

la generació de neu artificial o sobre l'impacte de futurs camps de golf.

L'aigua és un element necessari i indispensable per a la vida de tots els éssers vius, per tant, és un tema que hauria de preocupar i involucrar a tothom, aquí i arreu del món.

Aprofitant la tornada de les festes nadalenques, carregats de bons propòsits, cal posar damunt la taula aquest tema, que de ben segur no ve de nou, però que forma part de la quotidianitat en la que estem immersos. Si cadascú de nosaltres aporta el seu granet de sorra, mica a mica, entre tots omplirem la pica. El grup de recerca de la Universitat d'Andorra en sostenibilitat i el recentment creat Observatori de la sostenibilitat d'Andorra, on hi participa la Universitat amb altres institucions del país, són iniciatives que poden ajudar a plantejar escenaris de futur per a un més racional dels recursos.

Extraradi	1
Editorial	1
Qui és qui?	2
Flaixos de llengua	3
Què fem?	4
Parlem?	5
Info Ud'A	8
Postres de músic	10

Extraradi

Mirades, visions

porta la direcció de tot el convoi. Aquest ballet és una meravella per a portar els recados, du les medecines per tota la República, y no's descuida de posar els sellos a les cartes, (perquè'ls) andorrans no gasten correu, engeguen les cartes al estanc de la Seu y qu'allí se les arreglin). Jo crec que'ls que's queixen, perquè no tenim segurs postals, giros per correus, etz., haurien d'anar allí a veure com se passen d'aquestes menudencies de la civilització.

Tornant al meu viatge, aquest minyó traginer, tot el camí va anar xiulant lo que tocaven aquells dies els manubrios de la Seu. Més o menys a Andorra sempre han tingut manubrios aprop; però les cançons de la terra son admirables, es veu que hi havia ja manubrios gòtics y romànics, sobretot... ben romànics.

Al entrar a Andorra ja's troben els famosos camps de tabaco, sense negritos ni lloros ni altres estranyeses dels pobles vohnt tenen necessitat de calor per fer un bon tabaco.

- Aquí la felicitat ve del tabacó ,- deia'l meu acompanyant- no tenim estancs, ni quintes. Cullim el tabaco mellor del mon y no anem a servir de soldats com vosaltres.-

Al demanarli com se mantienien les costums y l'ordre, em parlá de la milicia de les parroquies, dels

exercicis y de les revistes anyals ab escopetes de totes mides. Al dirli que nosaltres teniem una institució semblant movia el cap ab desconfiança.

- Es veritat que'l somatent també mata algun lladre que busqui'ls cargols massa aprop dels galliners, - deia el meu acompanyant- però a Espanya encare tenen butxí y pressons, a Andorra tot això no's necessita.

Al qu'agafen de viu en viu l'etsiben a França, lo mateix qu'als bojós y als malats. Però son independents, no son més qu'andorrans, del poble andorrà, ni francesos, ni espanyols! no més que andorrans, tampoc volen ser catalans y tenen més aviat la tendència a andorranisar Catalunya. La seva llengua si els sentiu també es diferent a la nostra.

A Andorra no hi há més cosa pública que la Cuina de la Vall aont se reunex cada any el Concell, com si fossin al temps dels patriarques. En aquesta arcàdica república totes les coses tenen una antiguitat venerable y per poc que's pugui, comencen al temps de Carlomagno

Pere Caveró

Qui és qui?

Reconeixeu la persona amb aquest perfil?

1- Si naufraguéssiu en una illa deserta, a qui us agradaria trobar?

L'exigència.

Avui em trobo tan malament que m'agradaria trobar un bon metge, i si físicament està bé, millor que millor.

5- Quin és l'últim llibre (pel lícula) que heu llegit (vist)?

El quadern gris de Josep Pla,

2- Digueu-nos dues coses (materials) de les quals no podríeu prescindir en la vostra vida quotidiana

Raspall de dents i sabó.

6- Què és el que més us agrada de treballar a la UdA?

Per fi vaig trobar la "universitat".

3- Quina és la vostra virtut més gran?

La responsabilitat .

7- Digueu-nos una cosa que canviariéu de la UdA

L'estructura organitzativa .

4- Quin és el vostre major defecte confesable?

Solució al Qui és qui? del mes anterior: Montse Fanés

Flaixos de llengua

Febles i poc 'guais'

“Els pronoms febles són les balenes en extinció del nostre oceà lingüístic.

Jordi Boladeras

Fa uns dies, al programa de TV-3 Polònia van fer una paròdia en què el president Montilla intentava decretar la desaparició dels pronoms febles. No se'n va sortir, però tot arribarà.

Si continuem així, arribarà un dia en què si fas servir els pronoms febles com cal et qualificaran de nacionalista o de pagès. Els pronoms febles són com les balenes, però només són una part d'aquest oceà que es va degradant imparablement.

El català correcte és poc *guai*. El català ben parlat és antipàtic i difícil; en canvi, el català tenyit de barbarismes, calcat de l'espanyol i pronunciat sense cap mirament és molt *enrotllat*, molt còmode i molt popular. Només cal veure el nivell a què ha arribat la televisió pública catalana. En general, el panorama és desolador.

I molta culpa d'això és dels responsables dels mitjans de comunicació, que tenen un complex derivat de l'afany de ser supercosmopolita, supermodern. El seu argument: un programa que vulgui connectar amb el gran públic no pot tenir presentadors que semblin el Pompeu Fabra (penso en *Cantamania*). A molts publicistes els pronoms febles també els provoquen urticària, i en un diari que es fa dir *de Catalunya* no hi podem llegir mai *la hi vaig donar o li'n donaré tres*; per facilitar les coses, és clar.

Una vegada un periodista em va comentar, un pèl emprenyat, que no volia dir *li'n* perquè segons ell dificultava la comprensió. La ignorància és molt atrevida, encara més si tenim en compte que és propi i habitual en el parlar d'Andorra dir *li'n vaig donar tres* en lloc de *n'hi vaig donar tres*. Ell hauria dit *li vaig donar tres*, com també deia *ara vaig* en comptes d'*ara hi vaig*.

Us imagineu un periodista de la televisió pública francesa parlant incorrectament? Jo no.

Però bé, deixem-ho aquí i repassem quatre apunts dels pronoms febles. Comencem pel que podria semblar una paradoxa; i és que en certes ocasions es fan servir pronoms febles on no cal.

En general, un pronom relatiu (p. ex.: *a la qual*) no es pot duplicar amb un pronom feble (p. ex.: *hi*).

NO Faran una reunió **a la qual** no **hi** podem anar

Sí Faran una reunió **a la qual** no podem anar

Sí que es pot duplicar quan el pronom feble (*en*) té una funció partitiva (p. ex.: 13 de 18).

Sí L'entrenador va convocar 18 jugadors, dels quals **en** van jugar 13.

També es duplica amb els pronoms febles en funció de complement indirecte li i els.

Sí Tinc un amic a qui no **li** van donar el permís

Sí Tinc molts amics a qui no **els** van donar el permís

Cada vegada és més freqüent la supressió de pronoms que ja formen part del verb (són pronoms lexicalitzats). Per exemple: *haver-hi, dir-hi, posar-hi, veure-hi, sentir-hi, fer-ne, sortir-se'n, dir-ne, fer-hi, palpar-hi, tocar-hi*.

NO Encara *som* a temps / Fa anys que no **veu** ni **sent** / Ell **ha dit la seva**

Sí Encara **hi som** a temps / Fa anys que no **hi veu** ni **hi sent** / Ell **hi ha dit** la seva

I si en castellà hi ha verbs que no són pronominals, les probabilitats que en català fem el mateix augmenten considerablement (p. ex.: *entrenar-se, escapar-se, empassar-se, encongir-se*).

NO Els jugadors **entrenen** matí i tarda perquè volen **escapar** de la polèmica

Sí Els jugadors **s'entrenen** matí i tarda perquè volen **escapar-se** de la polèmica

I el pa de cada dia: carregar-se els pronoms en i *hi*.

NO No vol ser el responsable del projecte, però sí que vol **col laborar**

Sí No vol ser el responsable del projecte, però sí que vol **col laborar-hi**

NO No vol ser el responsable del projecte perquè diu que no **entén** gens

Sí No vol ser el responsable del projecte perquè diu que no **hi entén** gens

NO D'accidents com aquest **es produeixen** cada dia.

Sí D'accidents com aquest **se'n produeixen** cada dia.

Marc Cortés
Servei de Política Lingüística
Govern d'Andorra

Què fem?

La proposta de programa de doctorat de la Universitat d'Andorra

El juny del 2006 es va aprovar el pla general de recerca i innovació de la Universitat d'Andorra, pensat per promoure, coordinar i divulgar les activitats de recerca i innovació de la Universitat. En aquest pla general es defineixen dues mesures d'àmbit estructural relacionades amb el doctorat:

- Mesura 3: facilitats per a l'obtenció del grau de doctor per al personal investigador
- Mesura 4: definició del programa de doctorat de la Universitat d'Andorra

Referències:

1.- *Bologna Seminar: Doctoral Programmes for the European Knowledge Society*. 3 – 5 febrer del 2005, Salzburg. Seminari organitzat per l'EUA.

2.- *Communiqué of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education*. 19 – 20 Maig del 2005

3.- *Bologna Seminar: Doctoral Programmes in Europe*. 7 – 9 desembre del 2006.

4.- El principi I definit en la reunió de l'EUA a Salzburg estableix: *The core component of doctoral training is the advancement of knowledge through original research*.

La possibilitat de l'obtenció del títol de doctor, per part dels investigadors no doctors que han iniciat l'activitat de recerca en el marc del pla general de recerca i innovació, és considera del tot necessària si es vol garantir la continuïtat de l'activitat de recerca. Per aquesta raó, s'ha elaborat una primera proposta de programa de doctorat per a la Universitat d'Andorra.

La proposta té com a fil conductor els paràmetres definits en el nou marc de Bolonya i, en concret, els 10 principis definits a Salzburg¹ per l'EUA (*European University Association*) el febrer del 2005 i presentats a la reunió de ministres del Procés de Bolonya celebrada a Bergen² el 2005. Així mateix introdueix els principis definits pels ministres a la reunió de Bergen i les directrius aprovades per l'EUA a la reunió de Niça³ del 2006.

La mida de la Universitat d'Andorra i del país fa difícil poder centrar el programa de doctorat en una temàtica concreta i també és del tot irreal pensar en la definició de múltiples programes. Per aquesta raó, la proposta de programa de doctorat de la Universitat d'Andorra no s'emmarca en cap camp concret de coneixement i ha de permetre de donar sortida a les propostes de doctorat, que la Universitat consideri adients per a l'entorn social i econòmic del país.

Es preveuen dues modalitats de doctorat dins del mateix marc:

- Doctorats desenvolupats dins dels grups de recerca de la Universitat d'Andorra.
- Doctorats individuals tutelats per doctors experts en l'àrea.

Per poder dur a terme un programa de doctorat plantejat en aquests termes es proposen dues línies d'actuació:

- Oferir una formació general en metodologia de recerca i aspectes relacionats amb la recerca.
- Oferir una supervisió i seguiment permanent de la Universitat d'Andorra als seus estudiants de doctorat, amb el suport de doctors propis i també d'altres

universitats.

El programa proposat té una durada mínima de sis semestres (tres anys) de dedicació a temps complet, que es durien a terme després dels estudis de màster i que conclourien amb la defensa d'un treball original de recerca⁴ (la tesi doctoral) que conduirà al títol de doctor. Durant la realització del doctorat es defineixen tot un seguit de fites, punts de seguiment i avaluació per poder garantir la qualitat i la viabilitat dels projectes de doctorat.

La proposta de programa de doctorat defineix set fites durant el seu desenvolupament:

- Admissió al programa de doctorat
- Defensa del projecte de recerca
- Acceptació definitiva i assignació del director
- Presentació de publicacions
- Aprovació del projecte de tesi
- Prelectura de la tesi doctoral
- Defensa de la tesi doctoral

Les fites només es podran assolir si se superen correctament els punts de seguiment establerts. La proposta de programa de doctorat tindria 3 modalitats de punts de seguiment:

- Informe d'activitats i de resultats
- Informe semestral del director de tesi
- Memòria anual

Per poder passar al semestre següent caldria superar els punts de seguiment i haver obtingut la fita corresponent, si s'escau al semestre.

En els casos que fos necessari, la proposta preveu que els estudis de doctorat es complementin amb cursos de formació específica en recerca, amb una càrrega estimada de 20 crèdits europeus i repartits de la forma següent:

- Metodologia de recerca (4 crèdits europeus).
- Mètodes quantitius i qualitius en recerca (4 crèdits europeus).
- Ètica en la recerca, propietat intel·lectual, patents i altra legislació aplicable a la recerca (1 crèdit europeu).
- Tecnologies de la informació i la comunicació (1 crèdit europeu).
- Anglès especialitzat (4 crèdits europeus).
- Comunicació científica (2 crèdits europeus). Formació pràctica basada en presentacions públiques d'articles científics i estudis propis i de participació en seminaris de recerca.

Què fem?

La proposta de programa de doctorat de la Universitat d'Andorra

- Publicacions i congressos (4 crèdits europeus). Formació pràctica basada en l'assistència a congressos i a fòrums de recerca i en la preparació d'articles de recerca.

De moment, la Universitat d'Andorra ja ha posat en marxa el nou postgrau en iniciació a la recerca, que inclou la formació en metodologia de recerca i en mètodes quantitius i qualitatius. Aquest postgrau s'iniciarà el dia 1 de febrer d'enguany i acabarà el febrer del 2008.

La proposta de programa de doctorat està actualment a debat dins de la Universitat i es preveu tenir-ne una redacció, quasi definitiva, a final d'abril. Durant el mes de maig se celebrarà a

Londres una reunió de ministres d'ensenyament superior dels països que participen en el procés de Bolonya. En aquesta reunió es preveu acabar de definir el nou marc europeu de doctorat. Un cop se'n tinguin les conclusions, s'inclouran en la proposta de programa de doctorat i es redactarà el document final. Caldrà acabar d'estudiar, conjuntament amb el ministeri encarregat de l'ensenyament superior, detalls sobre el finançament i l'agenda d'implantació. A partir d'aquí, el programa de doctorat de la Universitat d'Andorra, podrà ser ja una realitat.

Miquel Nicolau i Vila

Parlem?

El conflicte funcional, oportunitat de creixement de les organitzacions

Les organitzacions són entorns socials on el canvi i el conflicte són inevitables. I, segons molts experts, per molts anys que així sigui. Els conflictes no han de ser negatius, moltes vegades, si estan ben gestionats, els conflictes serveixen per identificar o clarificar aspectes que requereixen atenció i modificació. Fa algun temps vaig participar en un taller de treball anomenat *psicoestratègia directiva* en ell es tractava abastament el tema dels conflictes institucionals, i m'ha semblat interessant compartir algunes de les reflexions d'aquell taller amb tots els lectors de l'e-com.Ud'A.

Els canvis que es produeixen actualment en la nostra vida són constants i regulars i modifiquen la nostra manera de viure i treballar. De manera voluntària o obligada, ens hem d'adaptar de forma continuada a noves realitats temporals. En aquest entorn, la velocitat d'adaptació, tant de les organitzacions com dels individus, és el nou factor crític d'èxit.

Ara bé, tot canvi genera incertesa i temors a les persones, i aquests sentiments, moltes vegades es tradueixen en conductes de resistència que poden, fins i tot, paraitzar el desenvolupament de l'organització.

Per tot això, és responsabilitat dels líders formals de les institucions, saber com introduir els canvis per tal que les persones es puguin adaptar millor i de forma més ràpida, per tal que les persones estiguin preparades per donar resposta a les demandes d'aquest entorn tan accelerat.

Quan analitzem una organització, és com si analitzéssim un iceberg. Hi ha alguns aspectes visibles, molt importants, com poden ser, l'estruc-

tura formal, la tecnologia, els recursos financers, les aptituds i habilitats del personal, etc. Però hi ha una altra part que no es veu i que és molt més important, ja que és aquí on es generen els conflictes. Són la comunicació, les actituds, els processos *grupals* informals, els sentiments, la motivació, les creences i valors, entre d'altres.

Un conflicte apareix quan entren en oposició els objectius, metes o mètodes de dues o més persones de l'organització. El conflicte és, bàsicament, un problema de percepció. Si ningú no és conscient del conflicte, aleshores no existeix, encara que això a la llarga tindrà un cost molt elevat tant per als individus com per a l'organització.

Un conflicte pot sorgir a qualsevol nivell, individual, de grup, o fins i tot pot afectar a tota l'organització. Alguns conflictes apareixen com a resposta a decisions equívocues de l'organització o dels seus líders, però també poden aparèixer per l'anomenada Llei de les diferències, és a dir la diferent manera com les persones perceben les coses, els fets. El conflicte pot anar des d'un acte subtil de desacord, fins a l'oposició violenta.

Fa un temps es pensava que tots els conflictes eren negatius i destructius, provocats per persones problemàtiques que afectaven l'organització, però avui en dia se sap que això no necessàriament és així. El conflicte és un fet inevitable en els grups humans, però si es gestiona bé, és una manera de millorar l'efectivitat de l'organització.

Existeixen, fonamentalment, tres punts de vista per analitzar els conflictes:

El punt de vista tradicional: tot conflicte és negatiu i cal evitar-lo.

Parlem?

El conflicte funcional, oportunitat de creixement de les organitzacions

El punt de vista de les relacions humanes: el conflicte és natural i inevitable en els grups de persones i pot ser beneficiós per al desenvolupament del grup.

El punt de vista de la interrelació: el conflicte no solament és positiu, és absolutament necessari per afavorir el desenvolupament adequat del grup, així mateix. Afavoreix la discussió amb maduresa i l'autocrítica.

Els conflictes presenten alguns avantatges com són:

- Permeten que s'alliberin les tensions i porten a la superfície problemes que estaven ocults, de manera que es puguin afrontar i resoldre.
- Estimulen la creativitat de les persones, les impulsa a innovar i a provar noves idees. Ajuden a conèixer millor les altres persones i un mateix.
- Quan es resolen de manera consensuada, les persones se senten compromeses amb la solució, amb la qual cosa s'aconsegueix una relació més saludable i madura.

Però també tenen alguns aspectes negatius, com són:

- Si el conflicte se surt de control o dura molt de temps, o és massa intens, o quan es pretén evitar, aquest es torna com una bola de neu i al final es converteix en una allau molt difícil de gestionar.
- Poden deteriorar la disponibilitat per al treball en equip i la cooperació. Es pot crear un clima de desconfiança que deteriori encara més el grup.
- Algunes persones es poden ressentir en la seva autoestima o en la seva motivació.

Els líders de l'organització són els responsables de preveure aquests aspectes negatius i minimitzar-los.

L'origen del conflicte es pot trobar en els intents de la institució per organitzar la seva estructura, assignar les diferents responsabilitats i recursos, o bé en les incongruències de l'estatus dels individus. Quan els treballadors de base estan més capacitats que els líders formals o són capaços de resoldre amb més eficiència els problemes que sorgeixen i superen als líders institucionals. Aquests conflictes tenen una naturalesa personal i social, i dependrà de la manera com les persones perceben la situació que hi hagi conflicte o no.

El conflicte pot ser funcional, això requereix generalment un final pactat, on les diferents parts perceben una solució suficientment justa. Quan parlem de grups heterogenis de persones, amb diferents capacitats i interessos, podria ser

el cas de la Universitat d'Andorra, les persones tendeixen més a entrar en conflicte, però si bé aquest pot generar discussions, també és cert que quan es gestiona de manera funcional, aquestes discussions poden generar resultats de millor qualitat a la majoria dels problemes.

L'heterogeneïtat d'un grup pot fer que augmenti la creativitat, pot impulsar la qualitat de les decisions i facilitar el canvi, ja que la gestió funcional dels conflictes que es presenten contribueixen a conrear la flexibilitat dels seus membres. En una empresa on es valora la gestió funcional dels conflictes, generalment es valora i recompensa aquells membres del grup que promouen discussions constructives i, en canvi, se sanciona aquells que eviten el conflicte. Es prefereix persones que estiguin en desacord obert abans que l'agressivitat passiva que genera la no expressió del desacord, o l'adulació d'aquells que es limiten a seguir el corrent majoritari.

El repte per als líders, en aquestes organitzacions, és aprendre a escoltar el que no volen sentir. Les opinions dispars poden fer-los trontollar, però no s'haurien de deixar portar per les seves emocions. Haurien d'aprendre a fer front a les situacions. Res de càstigs, res de crítiques destructives, res de mirades al cel i menys encara de sarcasme. Res d'impedir l'expressió oberta de les opinions i, sobretot, res de violència verbal o de qualsevol altra mena.

Perquè es pugui donar un conflicte funcional, cal que totes les parts siguin capaces d'enfrontar-se i discutir amb maduresa adulta i respecte i amb el propòsit d'arribar a un acord racional i just.

Per resoldre els conflictes, cal afrontar-los amb *assertivitat*. Aquesta és la manera adulta d'actuar, encara que no és la més freqüent. De vegades, les persones immerses en el conflicte tendeixen a reprimir els seus sentiments, d'altres actuen amb agressivitat. L'*assertivitat* és el procés pel qual no esperem que els conflictes es resolguin sols, sinó que prenem part activa en la solució, som capaços d'expressar els nostres sentiments, demanem actuacions raonables i donem i rebem respostes honestes. La persona *assertiva* no té por a demanar allò que necessita ni a expressar allò que sent.

En la resolució funcional dels conflictes, la postura de les diferents parts implicades hauria de ser de sinergia - *Jo guanyo, tu guanyes* -. Això implica la cerca del benefici mutu, arribar a acords o solucions que siguin mútuament satisfactoris, establir una relació entre les parts d'interdependència i cooperació. Aquesta postura requereix per totes les parts implicades, integritat, maduresa i mentalitat oberta.

Parlem?

Canvi climàtic: una realitat?

No cal ser físic, ni meteoròleg, ni cap expert per copsar que alguna cosa no va bé. La natura està desorientada, i està iniciant un procés cíclic que no li toca fer. Comprovem com darrerament hem tingut un llarg calorós estiu, una benigna tardor i un suau hivern, on milers d'esquiadors no han pogut esquiar durant Nadal, i on en moltes regions veïnes, l'hivern ha omplert els camps de colors propis de la primavera. Estem, així mateix, davant de moltes adversitats com els tifons, aiguats, vents huracanats, i tot un conjunt de fenòmens meteorològics. De la mateixa manera, molts ecosistemes marins estan desapareixent. El problema actual, que ha encès les alertes, és el canvi climàtic. Aquest canvi està posant en perill la composició, la capacitat de recuperació i la productivitat dels ecosistemes naturals, i el mateix desenvolupament econòmic i social, com també la salut i el benestar de la humanitat. El canvi climàtic ja forma part de la realitat de milions de persones. Els investigadors ja fa temps que ho adverteixen i els estats comencen a conscienciar-se. En les seves agendes, el canvi climàtic està damunt la taula.

Però, qui és el culpable? Qui està desfent els equilibris de l'ecosistema? És possible que sigui la mà de l'home, la causa?

És cert que hi ha indicis que la mà de l'home hi té alguna cosa a veure. De fet, s'ha pogut comprovar com des de la Revolució Industrial, al segle XIX, els gasos que s'estan llençant a l'atmosfera han contribuït a provocar un efecte hivernacle, ja que és conegut que qualsevol procés que cremi combustibles fòssils desequilibra la composició atmosfèrica. L'home, amb el seu avanç tecnològic, i dominat per l'economicisme, el materialisme i el *benestar*, entès en termes exclusivament materials, ha menyspreat el seu entorn i l'ha contemplat sempre com quelcom d'absolutament extern i separat d'ell; com un objecte sobre el qual es pot intervenir, de manera que, com a eix de l'univers, ha pogut sempre modificar-lo a la seva conveniència. Si ha de desviar un riu, si ha d'aplanar un turó, si ha de talar boscos, si ha de construir preses..., ho fa assistit pel *dret* que li confereix un dels seus valors màxims: el *progrés*. Efectivament, la nostra cultura occidental ha estat i està fonamentada en l'avenç tecnològic i el progrés econòmic. Caldria, però, recordar i, per què no, aprendre d'aquelles cultures no-occidentals que se senten integrades amb el seu entorn i per les que la concepció de l'espai és sagrat. Un exemple molt il·lustratiu seria el missatge que el cabdill Seattle, dels indis Duwamish, va adreçar al president dels Estats Units d'Amèrica el 1855 en la qual exposà una filosofia de la natura que sintonitza singularment amb les preocupacions ecologistes del món d'avui: ... *Nosaltres som una part de la Terra ... quan els homes escupen a la Terra, s'e-*

scupen a ells mateixos. Nosaltres sabem que la Terra no pertany als homes ... La carta és una important crida al respecte per a la Terra, cosa que les noves cultures, sobretot occidentals, oblidem fàcilment.

Ens trobem, doncs, davant d'un problema certament greu i davant el qual cal treballar, organitzar-se i posar solucions sense dilació. És un compromís ferm al qual tots plegats hem de fer front, mitjançant aportacions que evitin l'escalfament de la Terra. Les nostres contribucions, potser, seran en petites coses, però són necessàries i hem d'estar disposats a renunciar a algunes comoditats. A nivell individual, podem prendre moltes mesures que, encara que semblin insignificants, poden suposar una disminució de les emissions de gasos si tota la societat n'és conscient. Segons els àmbits, hem d'actuar de maneres diferents. Alguns exemples serien: intentar fer servir el transport públic i utilitzar energies alternatives (eòlica, solar, hidràulica ...), usar bombetes de baix consum, aïllar correctament les cases per evitar malgastar energia ... Les mesures, doncs, són moltes i diverses, i formen part del compromís individual de cadascú. Hem d'estalviar energia i tots ho hem de fer sempre que puguem. Possiblement, una meta comuna hauria de ser l'aturada del consum de carburants fòssils com més aviat millor. A nivell global, també existeixen altres mesures per combatre l'escalfament del planeta, que es basen en acords, pactes i compromisos. Aquests són alguns dels deures que tocaria fer als nostres governs i que conjuntament amb organismes internacionals no haurien de deixar d'advertir contra l'efecte hivernacle, perquè la gent no abaixi la guàrdia.

Em demano si el canvi climàtic pot arribar algun dia a afectar també el sistema literari, i que aquells poemes de Maragall deixin de ser una realitat:

*...Passen núvols corrent i somrient,
regalant aigua i raigs de sol lluent
damunt les roses vermelles, ja totes badades.
Sobre els plans reverdits hi corre el vent
i es mouen els blats verds i les gentades
cridant coses alegres i furioses...
Costes avall degoten les neus foses...
(cant de maig, cant d'alegria)*

Josefina Porras

Info-Ud'A

Reforma i adequació de l'espai annex a la segona planta

En data 14 de desembre del 2006 es va adjudicar el concurs per als treballs de reforma de l'espai de la segona planta (zona de recepció) i d'adequació dels espais del Comú de Sant Julià de Lòria annexos a l'edifici de la Universitat (plaça de la Germandat). Amb aquestes obres la Universitat guanyarà en visibilitat des de la Plaça de la Germandat i permetrà habilitar tres despatxos dobles, un seminari d'atenció personalitzada i ampliar la recepció de la Universitat.

L'obra, que està previst que finalitzi al maig/juny del 2007, s'ha adjudicat a l'empresa PIDASA.

Optimització i millora d'espais per al personal docent

En el marc de la definició d'una política de qualitat del lloc de treball del personal docent, en una reunió celebrada el 25 de gener es van proposar diferents opcions per optimitzar i millorar la gestió dels espais de la Universitat per al personal docent. L'opció adoptada va ser la següent:

Espai	Ús actual	Nou ús
Entrada actual 2a planta	Rebedor	Observatori de la Sostenibilitat
Nou espai del Comú	Cap	2 despatxos dobles + saleta
Seminari vidre 1a planta	Seminari	1 despatx doble
Seminari vidre 3a planta	Seminari	1 despatx doble
Gerència	Despatx gerent	Despatx gerent i Comunicació
Rectorat 2a planta	1 despatx triple	1 despatx doble
Esports 5a planta	Esports	Saleta
Despatx planta 0	Despatx no utilitzat	Aula petita

Els objectius que es volen assolir són els següents:

1. Garantir espais de treball òptims per al personal docent
2. Disposar de dues noves aules per als nous projectes de futur
3. Implantar la nova distribució durant l'any 2007
4. Minimitzar l'impacte econòmic de les modificacions proposades
5. Disposar de 3 nous llocs de treball de personal docent

Comissió de carrera docent

L'11 de gener del 2007 va tenir lloc la primera reunió de la Comissió de carrera professional del personal docent de la Universitat d'Andorra. Formen part d'aquesta Comissió 8 membres del personal docent dels diferents centres i l'objectiu és definir quins són els criteris que s'hauran de contemplar a l'hora d'establir el pla de carrera professional.

Solidaritat pels atemptats contra la Universitat d'Al-Mustansariya

Davant dels atemptats perpetrats el 16 de gener contra la Universitat d'Al-Mustansariya, la Universitat d'Andorra va ratificar, en un comunicat conjunt amb la Xarxa Vives, el compromís de les universitats a favor de la pau. La UdA també va expressar la seva solidaritat amb els familiars de les víctimes dels atemptats i la seva preocupació per l'agreujament de les condicions de vida a l'Iraq des que al 2003 el país fos atacat per la coalició.

El comunicat lamentava que no hagi estat possible una resolució pacífica del conflicte a l'Iraq des que va començar, el seus efectes negatius en les relacions internacionals, i l'extensió del conflicte a altres parts del món que s'han vist colpejades per actes terroristes. Amb això, confiem en la mediació de l'Organització de les Nacions Unides perquè aviat es restableixi la pau al Pròxim Orient sobre els fonaments dels valors democràtics.

Info-Ud'A

Lliurament de certificats d'assistència a la sisena edició del programa de formació per al personal de guarderies: INTEGRA

El dia 16 de gener a la Universitat d'Andorra va tenir lloc el lliurament dels certificats d'assistència del programa de formació per a personal de guarderies: INTEGRA.

Aquesta sisena edició s'ha emmarcat aquest any dins del programa INTEGRA del Ministeri de Salut, Benestar Social i Família.

En aquest acte, presidit per la Ministra de Salut, Benestar Social i Família, 35 participants van rebre el certificat. La durada del curs ha estat de 26 hores lectives.

Lliurament de diplomes d'aprofitament del Curs d'actualització en Salut i Treball. Aspectes introductoris

El dia 18 de gener a l'auditori Rocafort del Centre Cultural i de Congressos Lauredià va tenir lloc l'acte de lliurament dels diplomes d'aprofitament del curs d'actualització en Salut i Treball. Aspectes introductoris, un curs organitzat conjuntament per la Universitat d'Andorra i el Col·legi de Metges d'Andorra, amb el patrocini de BIBM.

Aquest curs s'emmarca dins de l'acord de col·laboració signat el passat 11 d'octubre del 2006 amb la Universitat d'Andorra, el Col·legi de Metges d'Andorra i BIBM.

El curs ha constat de 40 hores (28 presencials i 12 hores de treball personal). En aquest acte 27 estudiants van rebre el diploma.

Curs pràctic a Andorra del programa *UNWTO. TedQual Volunteers Argentina 2007*

El dilluns 22 de gener de 2007, a les 09.30 hores del matí va tenir lloc a l'Auditori Rocafort la inauguració del programa *UNWTO. TedQual Volunteers Argentina 2007* que organitza la Fundació Themis de l'OMT i en el qual la Universitat d'Andorra ha col·laborat mitjançant la cessió dels espais.

Aquest programa va dirigit a estudiants universitaris voluntaris que vulguin desenvolupar un projecte que permeti potenciar el turisme com a motor de desenvolupament econòmic d'una zona deprimida d'algun país. L'edició 2007 es dirigeix al desert de San Juan d'Argentina i el segueixen 25 estudiants. La primera fase del programa suposa una setmana de formació a Andorra fruit de la qual es definirà el projecte a desenvolupar al país de destinació.

Fòrum dels oficis i ensenyament superior de França i Andorra

La Universitat d'Andorra participarà un any més al Fòrum dels oficis i de l'ensenyament superior que se celebrarà al poliesportiu d'Escaldes Engordany, el dia 6 de febrer de les 9.00 h a les 16.45 h.

La Universitat d'Andorra disposarà d'un estand en aquest Fòrum i participarà en una taula rodona sobre les sortides professionals dels estudis tècnico-científics.

Nou Postgrau en iniciació a la recerca

El dijous 1 de febrer comença el nou Postgrau en iniciació a la recerca, una formació pensada per a totes aquelles persones, titulats universitaris, que inicien l'activitat de recerca científica i/o el seu doctorat. El primer mòdul es titula *Metodologia de la recerca*. El segon mòdul i últim del postgrau, titulat *Mètodes quantitius i qualitius en recerca*, començarà el 6 de setembre vinent.

Contractació d'una professora

En la reunió de la Junta Acadèmica del dia 11 de gener del 2007 es va aprovar la proposta de la comissió de selecció de la plaça de personal docent nivell L que va sortir per edicte extern. La candidatura amb la puntuació més alta i que s'incorporarà a la Universitat el proper dia 1 de febrer és la presentada per la Sra. Alexandra Saz.

Info-Ud'A

Contractació d'una administrativa

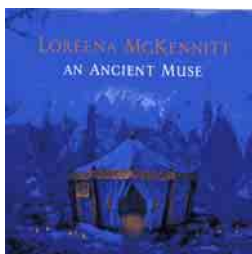
La plaça per cobrir una vacant de personal no docent, segons es va publicar en un edicte, ha estat adjudicada a la Sra. Montserrat Fanés.

Agenda de la Universitat

- **1 de febrer:** inici del mòdul I del postgrau en iniciació a la recerca
- **2 de febrer:** Cafè informatiu
- **6 de febrer:** Fòrum dels oficis i de l'ensenyament superior
- **14 de febrer:** Òpera Oberta
- **22 de febrer:** inici del curs d'introducció a la sostenibilitat

Postres de músic

Recomanacions musicals

An ancient muse
Loreena Mckennitt
Quinlan Road
Celta - New Age / 2006

Poques vegades en aquest tipus de músiques tan minoritàries, un disc ha estat tan esperat. Però és que estem davant d'una artista que trenca motllos per molts motius. Loreena Mckennitt que va néixer a Manitoba, petita ciutat d'Ontario a Canadà, és mundialment coneguda i els seus discs assoleixen xifres de vendes que ja les voldrien molts cantants d'altres estils més majoritaris. I això té més mèrit si tenim en compte que el seu primer disc *Elemental* (1985) el va començar a vendre pels carrers i per correu. Poc a poc, el boca orella va començar a funcionar i les vendes es van incrementar espectacularment de tal manera que van permetre a l'artista crear el seu propi segell discogràfic, Quinlan Road, des del qual ha editat tots els seus treballs.

Un altre factor que ha fet que aquest disc sigui tan esperat és que Loreena no treia un disc d'estudi des del 1997 data en la que va publicar *The Book of Secrets*. És cert que al 1999 va sortir al mercat *Live in Paris and Toronto* que era un directe dels concerts que la cantant havia realitzat a París i Toronto en el decurs de la seva

gira mundial. Va ser en aquest mateix any quan la cantant va perdre el seu nuvi en un accident i des de llavors no havia tret res més al mercat i les seves actuacions en públic van anar minvant fins fer-se quasi nul·les.

En aquest nou treball Loreena ens continua omplint d'una música plena de sensualitat que portarà a l'oient a experimentar un viatge per terres llunyanes i misterioses com Grècia, la Capadòcia a Turquia, Mongòlia, Xina etc, seguint la ruta de la seda que les antigues caravanes recorrien. S'ha de remarcar, com ja va fer en el seu anterior treball, que la cantant ha compostat les seves cançons en aquests mateixos llocs en el decurs d'un viatge que va realitzar.

El disc barreja música d'arrels celtes (la família de la cantant és d'origen irlandès) amb els sons típics de les terres que va anar visitant, aconseguint una esplèndida fusió de sons. Els admiradors d'aquesta cantant, entre els quals m'hi compto, i els que vulguin conèixer-la estem d'enhorabona amb aquest nou treball de Loreena que significa el seu retorn a l'escena mundial.

Manuel Cayetano Vieitez

Korrontzi
Korrontzi
Nube negra
Folk / 2006

Korrontzi va ser un *trikitilari* (intèrpret d'acordió diatònic, anomenada *trikitixa* al País Basc) que amb la seva música animava a la gent de Munguia a la sortida de missa. Aquest és l'esperit que trobarem en aquest disc. Cançons plenes de ritme, on la *trikitixa* destaca poderosament amb el seu so tan característic. Són cançons populars basques, a les quals el grup Korrontzi ha sabut donar un aire més actual però sense perdre la seva l'essència. Per si això fos poc aquest disc

ens fa experimentar algunes sensacions poc habituals com són sentir cançons en euskera, o escoltar el so de la *txalaparta* (instrument semblant a un xilofon de fusta típic del País Basc). Aquest és un disc ideal per introduir-se en la música folk del País Basc que compta amb artistes mundialment coneguts com Kepa Junkera, Oskorri, etc, i d'altres menys coneguts com és el cas de Korrontzi, Alboka, etc, que fan una profunda i esplèndida música allunyada dels gustos més comercials i superficials als quals estem acostumats actualment.

Manuel Cayetano Vieitez

Postres de música

Criptoaritmètica

La criptoaritmètica consisteix en reemplaçar les xifres per lletres en la transcripció d'una operació aritmètica clàssica. El problema consisteix en trobar les xifres que corresponen a cada lletra tenint en compte que la primera lletra mai pot ser zero

El 19 de setembre de 1978 Convergència Democràtica de Catalunya (**CDC**) arriba a un acord electoral amb Unió Democràtica de Catalunya (**UDC**). A partir d'aleshores es presentaran a les eleccions com a coalició: Convergència i Unió (**CIU**).

A totes les coalicions hi ha problemes, més o menys greus, de convivència. En aquest cas fins i tot es pot demostrar matemàticament, ja que la

suma **CDC + UDC** mai pot ser igual a **CIU** (potser que sigui un problema de sigles?).

Demostreu que **CDC + UDC** mai no pot ser igual a **CIU**.

Multiplicació:

$$\begin{array}{r}
 \boxed{6} \quad \boxed{} \quad \boxed{6} \\
 \times \quad \boxed{6} \quad \boxed{} \\
 \hline
 \boxed{} \quad \boxed{9} \quad \boxed{} \quad \boxed{} \\
 \boxed{} \quad \boxed{9} \quad \boxed{9} \quad \boxed{} \\
 \hline
 \boxed{} \quad \boxed{} \quad \boxed{9} \quad \boxed{} \quad \boxed{6}
 \end{array}$$

Florenç Pla Altisent

Solucions del mes anterior:

Criptoaritmètica:

Solució: $453 + 485 = 936$.

Raonament: Com que C és d'una xifra només pot ser 0, 1, 4, 9. Ara bé: C no pot ser zero ja que llavors caldria que L=0 (i la primera lletra mai pot ser zero). C no pot ser la unitat ja que llavors caldria $2 \cdot L = 1$. C tampoc pot ser 4 ja que llavors X i L serien iguals.

Així doncs C=9 amb la qual cosa X=3 i a partir d'aquí trobem que V=8 i I=5.

Multiplicació:

$$\begin{array}{r}
 \boxed{8} \quad \boxed{8} \quad \boxed{8} \\
 \times \quad \boxed{6} \quad \boxed{6} \\
 \hline
 \boxed{5} \quad \boxed{3} \quad \boxed{2} \quad \boxed{8} \\
 \boxed{5} \quad \boxed{3} \quad \boxed{2} \quad \boxed{8} \\
 \hline
 \boxed{5} \quad \boxed{8} \quad \boxed{6} \quad \boxed{0} \quad \boxed{8}
 \end{array}$$

Florenç Pla Altisent

Recepta de cuina - Sopa de ceba

INGREDIENTS

- Pa torrat
- Ceba
- Ou
- Brou
- Formatge
- Oli i sal

ELABORACIÓ

La ceba tallada en juliana la courem en una paella amb oli d'oliva a foc molt lent.

En un recipient individual, a ésser possible de fang, hi posarem el pa torrat trencat a trossos,

el brou calent que haurem barrejat amb la ceba, l'ou cru al mig i el formatge ratllat que cobreixi tota la superfície.

Ara només cal ficar-ho al forn, prèviament calent, i deixar-ho fins que el formatge estigui suficientment gratinat.

Deixeu-ho reposar uns 3 minuts perquè l'ou s'acabi de coure i ja es pot servir

Bon profit!!!

Florenç Pla Altisent

Jeroglífic—Diagnòstic d'infermeria NANDA

La solució al jeroglífic era: Diarrea (Dia-Rea)

Carme Espinosa

Postres de música

Sopa de lletres

Solució a la sopa de lletres del mes passat.

I													
	N				A								
		C		A	I	R	U	S	I	D			
			O		R								
				N	U								
			R	E	T	E	N	C	I	O	N		
					C	I							
					I		N						
					N			E					
					U	R	G	E	N	C	I	A	
										C			
											I		
		P	O	L	A	Q	U	I	U	R	I	A	

Carme Espinosa

Voleu rebre
l'e-com.Ud'A?

Us hi podeu subscriure
enviant un missatge a
l'adreça electrònica
butlleti@uda.ad. No
oblideu d'indicar la vos-
tra adreça electrònica.